

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Інститут Електроенергетики
(інститут)
Електротехнічний факультет
(факультет)
Кафедра електропостачання
(повна назва)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
кваліфікаційної роботи ступеню бакалавра
(бакалавра, спеціаліста, магістра)

студента Солоний Юрій Олександрович
(ПІБ)

академічної групи 141-17ск-1
(шифр)

спеціальності 141- Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка
(код і назва спеціальності)

спеціалізації¹ _____

за освітньо-професійною програмою Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка

(офіційна назва)

на тему «Обґрунтування схеми електричних з'єднань підстанції 220/110/35/10 кВ»

(назва за наказом ректора)

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
кваліфікаційної роботи	Рухлова Н. Ю.			
розділів:				
Вступ	Рухлова Н. Ю.			
Технологічний	Рухлова Н. Ю.			
Спеціальний	Рухлова Н. Ю.			
Охорона праці	Столбченко О.В.			
Економічний	Дементьева Н.В.			
Рецензент				
Нормоконтролер	Олішевський Г.С.			

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри

електропостачання

(повна назва)

_____Рогоза М. В.____
 (підпис) (прізвище, ініціали)

«_____» _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеня _____ бакалавра _____
 (бакалавра, спеціаліста, магістра)

студенту _____ Солоний Ю. О. _____ академічної групи _____ 141-17ск-1 _____
 (прізвище та ініціали) (шифр)

спеціальності _____ 141- Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка _____

спеціалізації _____
 за освітньо-професійною програмою _____ Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка _____

на тему _____ «Обґрунтування схеми електричних з'єднань підстанції 220/110/35/10 кВ» _____

затверджену наказом ректора НТУ «Дніпровська політехніка» від _____ 12.05.220 № 258-С _____

Розділ	Зміст	Термін виконання
Технологічний	Вибір схеми електричних з'єднань	
Спеціальний	Вибір електрообладнання для підстанції	
Охорона праці	Розрахунок заземлення і грозозахисту	
Економічний	Розрахунки капітальних затрат, амортизації, економічного ефекту	

Завдання видано _____ Рухлова Н. Ю. _____
 (підпис керівника) (прізвище, ініціали)

Дата видачі 20.04.2020

Дата подання до екзаменаційної комісії _____

Прийнято до виконання _____
 (підпис студента) (прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

Вступ.....	5
Реферат.....	7
1 Технологічний розділ.....	8
1.1 Схеми електричних з'єднань підстанції.....	9
2 Спеціальний розділ.....	17
2.1 Обґрунтування вибору силових трансформаторів на підстанції.....	18
2.2 Техніко-економічне обґрунтування обраних варіантів схем підстанції	22
2.3 Обґрунтування та вибір схем електричних з'єднань всіх РУ підстанції....	25
2.4 Обґрунтування та розрахунок струмів КЗ в заданих колах електроустановок	28
2.5 Вибір комутаційних апаратів, струмопроводів та улаштувань контролю роботи в заданих колах електроустановок	35
2.6 Вибір комутаційних апаратів, струмопроводів та улаштувань контролю роботи в інших колах за номінальними параметрами.	43
2.7 Обґрунтування вибору роду оперативного струму на вузловій підстанції електричної мережі.....	45
2.8 Обґрунтування та розрахунок улаштувань РЗ і А для заданого кола	48
3 Охорона праці.....	51
3.1 Визначення змісту розділу та основні напрямки забезпечення умов охорони праці при виконанні робіт з ремонту масляного вимикача ВТ-35.....	52
3.2 Обґрунтування конструкції та розрахунок заземлюючого улаштування вузлової підстанції.....	53
3.3 Розрахунок грозозахисту на вузловій підстанції.....	57
3.4 Протипожежний захист підстанції.....	58
4 Економічна частина.....	61
4.1 Вступ.....	62
4.2 Розрахунок капітальних витрат.....	62
4.3 Розрахунок експлуатаційних витрат.....	66

4.4 Висновки.....	69
Перелік посилань.....	70

ВСТУП

Енергетичною програмою України передбачається подальший розвиток енергозберігаючої політики. Економія енергетичних ресурсів повинна здійснюватися шляхом підвищення напруги, що передається в цілях багатократної економії металу, використаного в проводах ліній електропередач, і зменшення втрат на активному опорі. Дійсна і необхідна площа перерізу і проводів по економічній щільності струму.

Щоб уникнути високовольного електричного пробою застосовуються спеціальні заходи: використовуються спеціальні ізолятори, провода розносяться на достатню відстань один від одного. Основна причина збільшення напруги полягає в тому що, чим більша напруга тим більшу потужність і на більшу відстань можна передавати по лінії електропередачі.

Дисбаланс в енергосистемі між виробництвом електроенергії і попитом досягло критичного рівня. Проблеми з поставками енергетичного палива становлять загрозу енергетичній безпеці країни давно. Сьогоднішню ситуацію можна порівняти з початком 90-х років минулого століття, коли енергосистема України через тогочасну кризу була не межі розвалу.

Сьогодні сприйняття і усвідомлення українським суспільством ситуації в енергетиці країни, зокрема в електроенергетиці не може тривати нескінченно. Зокрема, в процесі реформ структурні диспропорції

енергетичного балансу повинні бути усунені.

51 % - припадає на теплові електростанції (ТЕС)

25 % - атомні електростанції (АЕС)

10 % - гідроелектростанції та гідро акумулюючі електростанції (ГЕС)

12 % - теплоелектроцентралі (ТЕЦ)

2 % - поновлювальні джерела енергії, такі як вітрові (ВЕС) і сонячні (СЕС) електростанції.

Незважаючи на очевидну для спеціалісті проблему з нестачею маневрових потужностей, жоден із стратегічних документів розвитку галузі не визначив шляхів її вирішення в якості пріоритету розвитку об'єднаної енергосистеми (ОЕС) країни. В деякій мірі проблему вирішували покриттям пікового навантаження за рахунок маневрових потужностей, розташованих за межами України. Разом з тим за останні 25 років структура встановленої потужності майже не змінилася в бік зростання частини маневрових потужностей.

Але за цей час значно змінилася структура виробництва електроенергії за видами первинних енергоресурсів завдяки зменшенню виробництва електроенергії з використанням природного газу і зростання частини атомної енергетики в електроенергетичному балансі країни. Атомні станції стали основним джерелом покриття базової частини графіка навантаження енергосистеми.

На нинішній момент гідроенергетика є головним джерелом високо мобільно резерву. У балансі потужностей ОЕС України потужність гідроелектростанцій становить близько 10 % проти оптимальних 16 %. У години мінімуму для заповнення провалу графіка навантаження відбувається закачування ГАЕС. У години максимального споживання електроенергії ГЕС та ГАЕС покривають до 40-45 % пікових навантажень.

РЕФЕРАТ

Об'єкт розроблення – електрична частина підстанції напругою 220/110/35/10 кВ.

Мета роботи – Обґрунтування схеми електричних з'єднань підстанції.

За умовою завдання запропоновано джерела живлення споживачів і резервного живлення власних потреб підстанції напругою 220/110/35/10 кВ.

В спеціальному розділі виконано визначення потужності силових трансформаторів блочної схеми станції, а також робочих та резервних трансформаторів агрегатних та загально станційних власних потреб; виконано розрахунок струмів короткого замикання на різних рівнях напруги установки.

Також розраховано заземлююче улаштування та грозозахист вузлової підстанції.

У економічному розділі обґрунтована розрахунками електрична частина підстанції, виконано вибір основного електрообладнання з метою забезпечення надійності електропостачання і безаварійної роботи об'єкта.

Для більш детального ознайомлення з матеріалами кваліфікаційної роботи звертайтеся до заступника завідуючого кафедри електроенергетики проф. Луценко І.М.

Електронна адреса lutsenko.i.m@nmu.one